

مقدمه:

ایتالیا یکی از بزرگترین کشورهای دارای صنعت داروئی پیشرفته و مدرن در اروپا می باشد. گزارش زیر بصورت مختصر به بررسی این صنعت می پردازد:

الف: سهم این صنعت در اقتصاد ایتالیا:

امروزه صنایع داروسازی ایتالیایی 10 تا 15 درصد درآمد ناخالص خود را هزینه سرمایه گذاری در پروژه های تحقیقاتی و توسعه می کنند. مجموع نیروی کار شاغل در این صنایع 63 هزار و پانصد نفر است.

ایتالیا یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه تحقیقات دارویی به ویژه داروهای بیوتکنولوژی می باشد. 89.5% شرکتهای داروسازی ایتالیا در زمینه این تحقیقات فعال می باشند و ایتالیا بعد از آلمان (92%) در رتبه دوم قرار گرفته است. انگلیس با 89.4% در رده سوم اروپا قرار دارد. در حال حاضر 300 داروی خاص بیوتکنولوژی در ایتالیا در فاز نهایی مطالعه و در آستانه تولید می باشند. از میان آنها 71% برای درمان بیماریهای عفونی و 27% برای درمان سرطان می باشد.

رشد همزمان تولیدات دارویی و صادرات آن در سالهای گذشته باعث شده است تا کارشناسان از ایتالیا به عنوان هاب دارویی اروپا یاد کنند: کارآمدی نیروی کار متخصص، کیفیت بالای مواد اولیه، تکنولوژیها و دستگاههای مربوطه، بسته بندی محصولات دارویی همگی از نقاط قوت این صنعت هستند که باعث شده اند ایتالیا همگام با آلمان یکی از کشورهای پیشرفته در این زمینه تلقی شود و موفق به صادرات 90 درصدی تولیدات خود شود.

ب: تولید و صادرات این صنعت:

طبق آمار منتشره در حاشیه نمایشگاه سالانه داروی شهر بولونیا، در سال 2015 شش هزار نیروی کار که 2500 نفر از آنها

بررسی اجمالی صنعت داروسازی ایتالیا

زیر سی سال سن دارند جذب این صنعت شده اند. تولیدات دارویی در همین سال از مرز 30 میلیارد یورو گذشته و 73% از این تولیدات - 22 میلیارد یورو - به خارج از کشور صادر شده اند و این کشور همچنان دومین کشور اروپایی در زمینه تولیدات دارویی است. سرمایه گذاری و توسعه صنایع داروسازی در دو سال گذشته رشدی 15 درصدی داشته است.

در بین سالهای 2004 و 2014 در رده بندی دهگانه صادرات ایتالیا، محصولات دارویی همواره رتبه اول را به خود اختصاص داده اند. بیشترین صادرات دارو در سال 2014 به کشور بلژیک (5.242 میلیون یورو) بوده است و بیشترین واردات در همین سال از کشور سوئیس (3.482 میلیون یورو) صورت گرفته است.

پانزده کشور اول در زمینه واردات و صادرات دارویی

واردات			صادرات		
درصد کل	میلیون یورو		درصد کل	میلیون یورو	
20.0	3.482	سوئیس	13.0	5.242	بلژیک
12.4	2.985	بلژیک	11.8	2.596	آلمان
11.5	2.331	ایالات متحده	11.2	2.100	سوئیس
10.2	2.285	آلمان	10.0	1.358	فرانسه
9.6	1.942	فرانسه	6.8	1.154	انگلستان
8.4	1.809	هلند	5.9	1.071	ایالات متحده
6.2	1.131	انگلستان	5.2	914	هلند
5.5	1.003	ایرلند	5.1	731	ژاپن
4.6	729	اسپانیا	4.4	623	اسپانیا
1.7	348	چین	1.7	448	چین
1.4	241	دانمارک	1.7	401	اتریش
1.3	207	اتریش	1.5	274	روسیه
1.2	176	سوئد	1.5	271	برزیل
1.1	155	بلغارستان	1.5	253	یونان
0.9	136	مجارستان	1.2	222	ترکیه
96.3	18.960	مجموع	85.2	17.659	مجموع
100	19.679	کل واردات	100	20.735	کل صادرات

صادرات محصولات دارویی به ایران در سه ماهه اول سال 2015 معادل 12.440 میلیون یورو بوده است که رشدی 15 درصدی نسبت به دوره مشابه در سال 2014 (10.814 میلیون یورو) داشته است. واردات دارو و محصولات پزشکی از ایران در سه ماهه اول سال 2015 معادل 4 میلیون یورو بوده است.

ج: مزیت های این صنعت در ایتالیا:

یکی از بزرگترین مشکلات بازار پررونق داروی ایتالیا قیمت ارزان این محصولات به نسبت سایر کشورهای اروپایی، بالخصوص کشورهای اروپای شمالی، است که باعث فروش بیش از حد آن به کشورهای خارجی و ایجاد بحران کمبود برخی داروها در داخل ایتالیاست. به عنوان مثال داروی میراپکس که برای درمان پارکینسون به کار می رود در آلمان 274 یورو و در ایتالیا 53 یورو می باشد. با توجه به قوانین جاری مربوط به تجارت موازی در اتحادیه اروپا فروش دارو در سایر کشورهای عضو این اتحادیه منع قانونی نداشته و شامل تعرفه های گمرکی نیز نمی شود. یک چهارم داروهای موجود در بازار دانمارک از طریق تجارت موازی وارد این کشور شده است. این رقم در سوئد 15 درصد، در هلند 13.5 درصد، در ایرلند 12 درصد و در آلمان 10 درصد می باشد.

قیمت داروهای ایتالیا 25 درصد از قیمت آن آلمان، 10 درصد از قیمت آن در فرانسه و 7 درصد از قیمت آن در انگلستان ارزان تر می باشد. در چهار سال گذشته وزارت بهداشت و نهادهای سلامت ایتالیا مجوز تأسیس 400 شرکت عمده فروش دارویی را صادر کرده اند: این شرکتها اجازه دارند علاوه بر توزیع دارو در داخل کشور به فروش عمده آن در خارج از کشور نیز پردازند.

کارشناسان هشدار می دهند که روند رو به رشد فروش داروهای خاص به خارج از کشور ممکن است ایتالیا را به سمت بحران دارویی که یونان با آن مواجه است بکشاند و این کشور با کمبود آنتی بیوتیک، داروهای بیولوژیک، دارو برای درمان هپاتیت نوع ث و داروهای ضد سرطان مواجه کند. هر چند در سال 2014 دولت ایتالیا قانونی تصویب کرد که به موجب آن صادرات داروهایی که در بازار داخلی کمیاب یا نایاب هستند، ممنوع می

باشد، هنوز فهرست به روز شده این داروها در اختیار شرکتهای فروش و صادرات دارو قرار داده نشده است.

د: وضعیت آموزش داروسازی در ایتالیا:

در ایتالیا 32 کرسی دانشگاهی برای آموزش رشته داروسازی در مقطع کارشناسی پیوسته (5 ساله) وجود دارد. دانشجویان این رشته باید 300 واحد دانشگاهی را بگذرانند. شرط فارغ التحصیلی بعد از دفاع از پایان نامه گذراندن دوره کارآموزی به مدت شش ماه نزد یک داروخانه دولتی یا خصوصی می باشد. برای عضویت در کانون داروسازان و داشتن مجوز برای تأسیس داروخانه، فارغ التحصیلان این رشته باید در آزمون دولتی که سالانه برگزار می شود شرکت کنند: این آزمون شامل یک بخش کتبی، سه بخش عملی و یک بخش شفاهی می باشد.

ده دانشگاه برتر برای رشته داروسازی در سال 2015 عبارتند از:

1. دانشگاه کارلو اوربینو
2. دانشگاه پادووا
3. دانشگاه تریسته
4. دانشگاه فرارا
5. دانشگاه مودنا
6. دانشگاه تور ورگاتا - رم
7. دانشگاه تورینو
8. دانشگاه پاویا
9. دانشگاه ناپل - فدریکوی دوم
10. دانشگاه سالرنو

برای ورود به این رشته ها متقاضیان بعد از گذراندن امتحان جامع سال آخر دبیرستان باید در امتحان ورودی که هر کدام از دانشگاهها برگزار می کنند شرکت کنند و تنها در صورت کسب نمره قبولی می توانند برای ثبت نام اقدام کنند.